

SCIENTIFIC LETTERS
OF ACADEMIC SOCIETY OF MICHAL BALUDANSKY

ISSN 1338-9432

7

$\frac{3}{2019}$

EDITORIAL OFFICE:

**Academic Society
of Michal Baludansky.**

Humenská 16,
040 11 Košice, Slovakia,
tel.: + 421 (0)903 275 823
e-mail: asmiba@asmiba.sk

EDITOR IN CHIEF:

▲ Ing. **Lenka DUBOVICKÁ**, PhD.,
Vice-president of Academic Society
of Michal Baludansky, Slovakia,
University of Central Europe of Skalica,
Slovakia

DEPUTY EDITORS IN CHIEF:

▲ Ing. **Peter TULEJA**, PhD.,
Technical University of Košice,
Slovakia
▲ Ing. **Michal VARCHOLA Jr.**, PhD.,
Technical University of Košice,
Slovakia

EDITORIAL ADVISORY BOARD:

▲ Dr.h.c.mult. prof. Ing. **Miroslav
BADIDA**, PhD., Technical University of
Košice, Slovakia
▲ Dr.h.c. prof. Dr. **Yuriy BOSHITSKIY**,
PhD., Kyiv University of Law of the
National Academy Sciences of Ukraine,
Ukraine
▲ Dr.h.c. associate prof. **Badri
GECHBAIA**, DrSc., Batumi Shota
Rustaveli State University, Georgia
▲ Dr.h.c. prof. **Ketevan GOLETIANI**,
DrSc., Batumi Navigation Teaching
University, Georgia
▲ prof. **Oleksandr NESTEROV**, DrSc.,
Ural Federal University of Ekaterinburg,
Russia
▲ prof. **Olha RUDENKO**, DrSc.,
Chernihiv National University of
Technology, Ukraine
▲ prof. Dr. **Oleg SINEOKIJ**, DrSc.,
Zaporizhzhya National University,
Ukraine
▲ Dr.h.c. Ing. **Heidy SCHWARCZOVÁ**,
PhD., University of Central Europe of
Skalica, Slovakia
▲ Academician of RAES **Vasil
SIMCHERA**, DrSc., Russian Academy
Economics Sciences, Russia
▲ Dr.h.c. prof.h.c. Ing. **Michal
VARCHOLA**, PhD., President of
Academic Society of Michal Baludansky,
Slovakia
▲ prof. **Tomasz WOŁOWIEC**, PhD.,
University of Information Technology and
Management in Rzeszow, Poland
▲ prof. **Nataliia ZAMKOVA**, DrSc.,
Vinnitsia Institute of Trade and Economics
of Kiev National University of Trade and
Economics, Ukraine

TO OUR READERS

Dear Reader,

This Journal, «Scientific Letters of Academic Society of Michal Baludansky» has been conceived by the founders of Academic Society of Michal Baludansky as a printed platform for exchanging knowledge between university scholars and experts from different countries who take a keen interest and activities of the outstanding scientist, educator and statesman Michal Baludansky.

The journal is published six times a year. The fourth issue of year 2018 is devoted to the Vinnitsia Institute of Trade and Economics of Kiev National University of Trade and Economics.

Шановний читателю,

пропонований журнал «Scientific Letters of Academic Society of Michal Baludansky» задуманий засновниками Академічного співтовариства Михайла Балудянського як друкування видання з обміну знань між вченими і фахівцями університетів різних країн, що мають безпосереднє відношення до життя і діяльності видатного вченого, педагога і державного діяча Михайла Балудянського.

Журнал виходить шість разів на рік. У четвертий номер 2018 включені наукові роботи викладачів Вінницького торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету.

*Lenka Dubovicka,
editor*

CONTENTS

- 8 **Andrushchenko Natalia, Bondar Susanna**
FORMATION OF BASIC ADMINISTRATIVE COMPETENCES FOR FUTURE MANAGERS
- 12 **Babchinska Olena, Ivanchenko Halyna**
THE MAIN APPROACHES TO THE FORMATION OF STAFF MOTIVATION SYSTEM
- 16 **Bogatska Nataliia**
FEATURES OF CO-OPERATION OF UKRAINE AND THE IMF
- 20 **Bondarenko Valery, Pchelianskaya Galina, Bondarenko Lyudmila**
MARKETING APPROACH TO FORMING EFFICIENT STRATEGY FOR REGION DEVELOPMENT
- 27 **Dziuba Oksana, Maister Lyudmila**
FEATURES OF ACCOUNT EXPENSES ON QUALITY OF PRODUCTION ENTERPRISES OF AGRICULTURAL AGRICULTURE
- 30 **Govorko Oksana, Melnichuk Oksana**
HUMAN CAPITAL DEVELOPMENT IS A STRATEGIC GOAL OF FORMATION OF MODERN INNOVATIVE ECONOMY
- 35 **Hladii Irina, Chernikova Irina**
SYSTEM OF ADMINISTRATIVE REPORTING IN THE RISK MANAGEMENT OF THE ENTERPRISE
- 39 **Hromova Olha, Shevchuk Anna, Chorna Svitlana, Borovska Olha**
FORMING MARKETING PRICING ON THE CONSUMER AND DEVELOPING THE LOYALTY OF CONSUMERS TO LTD. «VINNITSA CITY PRINTING HOUSE»
- 43 **Cholii Lina, Krupelnitskaya Irina**
STATE AUDIT AS A MEANS AND ACCEPTANCE OF STATE CONTROLLING
- 46 **Ivanytska Natalia, Ivanytska Nina**
VERBAL SYSTEMS IN THE ASPECTS OF INTERLINGUAL CORRELATIVE SYNTHESISM
- 52 **Kokarcha Yuliya**
ELECTION CAMPAIGNS OF MODERNIZATION: STRETTING OF STEREOTYPES AND NEW TECHNOLOGIES
- 55 **Korzh Nataliia, Bondarchuk Lyudmyla**
VALUE OF STATE IN ESTABLISHING CORPORATE MANAGEMENT IN UKRAINE
- 59 **Kovtun Eduard**
ACTUALITY OF THE IMPACT OF QUALITY OF ADMINISTRATIVE DECISIONS ON THE MANAGEMENT SYSTEM OF THE ENTERPRISE
- 62 **Kulhanik Oksana**
THE PLACE OF UKRAINE IN THE RATING EVALUATION OF THE LEVEL OF POPULATION DEVELOPMENT AND THE WAY OF ITS ADVERTISEMENT IN GLOBALIZATION OF THE WORLD ECONOMY
- 65 **Lobacheva Iryna, Bondar Tetyana, Kovalenko Viktoriia**
DIAGNOSTICS OF THE ACTIVITY OF THE ENTERPRISE
- 68 **Martynova Lilija**
PROBLEMS OF DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL-QUALIFICATION POTENTIAL OF UKRAINE
- 74 **Mazurkevych Iryna, Pahomska Elena**
PROBLEMS AND PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS IN UKRAINE
- 78 **Oliinyk Oleh**
INFORMATION SECURITY IN FOREIGN COUNTRIES
- 83 **Palamarchuk Vladislav**
THE STATE OF THE MARKET OF URBAN CLOCKS IN UKRAINE
- 85 **Paslavska Inha, Chugu Svitlana**
LANGUAGE. CULTURE AND TRANSLATION IN THE INTERDISCIPLINARY AND INTERPRETATIVE FRAMEWORK
- 89 **Polisheuk Oleksandr, Smaglo Olga**
INVESTMENT CLIMATE IN UKRAINE

ЗМІСТ

- 8 Андрушенко Наталія, Бондар Сусанна
ФОРМУВАННЯ БАЗОВИХ УПРАВЛІНСЬКИХ КОМПЕТЕНЦІЙ У МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ
- 12 Бабчинська Олена, Іванченко Галина
ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ
- 16 Богацька Наталія
ОСОБЛИВОСТІ СПІВПРАЦІ УКРАЇНИ ТА МВФ
- 20 Бондаренко Валерій, Пчелянська Галина, Бондаренко Людмила
МАРКЕТИНГОВИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ РЕГІОНУ
- 27 Дзюба Оксана, Майстер Людмила
ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ВИТРАТ НА ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
- 30 Говорко Оксана, Мельничук Оксана
РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ - СТРАТЕГІЧНА ЦІЛЬ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ
- 35 Гладій Ірина, Чернікова Ірина
СИСТЕМА УПРАВЛІНСЬКОЇ ЗВІТНОСТІ В ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА
- 39 Громова Ольга, Шевчук Анна, Чорна Світлана Боровська Ольга,
ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ ОРІЄНТОВАНОГО НА СПОЖИВАЧА ТА РОЗРОБКА ПРОГРАМИ ЛОЯЛЬНОСТІ СПОЖИВАЧІВ НА ТОВ «ВІННИЦЬКА МІСЬКА ДРУКАРНЯ»
- 43 Чолій Ліна, Крупельницька Ірина
ДЕРЖАВНИЙ АУДИТ – ЯК ЗАСІБ ТА ПРИЙОМ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛІНГУ
- 46 Іванницька Наталя, Іванницька Ніна
ДІЄСЛІВНІ СИСТЕМИ В АСПЕКТІ МІЖМОВНОГО КОРЕЛЯТИВНОГО СИНТЕТИЗМУ
- 52 Кокарча Юлія
ВИБОРЧІ КАМПАНІЇ СУЧАСНОСТІ: РУЙНУВАННЯ СТЕРЕОТИПІВ ТА НОВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ
- 55 Корж Наталія, Бондачук Людмила
РОЛЬ ДЕРЖАВИ У ФОРМУВАННІ ДОБРОЧЕСНОСТІ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ
- 59 Ковтун Едуард
АКТУАЛЬНІСТЬ ВПЛИВУ ЯКОСТІ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ НА СИСТЕМУ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА
- 62 Кульганік Оксана
МІСЦЕ УКРАЇНИ В РЕЙТИНГОВІЙ ОЦІНЦІ РІВНЯ ДОБРОБУТУ НАСЕЛЕННЯ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПІДВИЩЕННЯ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ СВІТОВОЇ ЕКОНОМІКИ
- 65 Лобачева Ірина, Бондар Тетяна, Коваленко Вікторія
ДІАГНОСТИКА ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА
- 68 Мартінова Лілія
ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ОСВІТНЬО-КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ УКРАЇНИ
- 74 Мазуркевич Ірина, Пахомська Олена
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО ТА РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ
- 78 Олійник Олег
ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ
- 83 Паламарчук Владислав
СТАН РИНКУ НАРУЧНИХ ГОДИННИКІВ В УКРАЇНІ
- 85 Паславська Інга, Чугу Світлана
МОВА. КУЛЬТУРА І ПЕРЕКЛАД: МІЖДИСЦИПЛІНАРНИЙ І ІНТЕРПРЕТАТИВНИЙ ВИМІР
- 89 Поліщук Олександр, Смагло Ольга
ІНВЕСТИЦІЙНИЙ КЛІМАТ В УКРАЇНІ

- 94 Ryabenka Marina**
INNOVATIVE MEASURES TO PROVIDE COMPETITIVE ADVANTAGES OF COMPANIES
IN THE SPHERE OF RESTAURANT INDUSTRY
- 97 Semeniuk Iryna**
PERSONNEL ASSESSMENT SYSTEM OF THE ENTERPRISE
- 101 Sharko Vitalii, Andrusenko Nadiia**
LOGISTIC COMPETITIVENESS INDUSTRIAL ENTERPRISE
- 107 Stopchak Mykola**
DEVELOPMENT OF HIGHER EDUCATION: NEWEST TENDENCIES. PROSPECTS FOR UKRAINE
- 110 Tereshchenko Liliia, Medvedieva Svitlana**
CAUSES OF FAULTY TRANSLATIONS IN LITERATURE
- 113 Tsoi Tetiana**
ENVIRONMENTAL ETHICS AS ESSENTIAL COMPONENT OF ENVIRONMENTAL EDUCATION
- 116 Vlasenko Iryna, Sharko Vitalii**
STATE OF REQUEST AND PROPOSAL ON THE PLANT OIL MARKET OF UKRAINE
- 120 Yurchyk Iryna**
INFLUENCE OF DIFFERENT FACTORS ON LEVEL OF INSTITUTIONAL SUPPORT OF LABOUR
MARKET

- 94 **Рябенська Марина**
ІННОВАЦІЙНІ ЗАХОДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВ У СФЕРІ
РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА
- 97 **Семенов Ірина**
СИСТЕМА ОЦІНКИ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА
- 101 **Шарко Віталій, Андрусенко Надія**
ЛОГІСТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПРОМИСЛОВОГО
ПІДПРИЄМСТВА
- 107 **Стопчак Микола**
РОЗВИТОК ВИЩОЇ ОСВІТИ: НОВІТНІ ТЕНДЕНЦІЇ, ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ
- 110 **Терешенко Лілія, Медведєва Світлана**
ПРИЧИНИ ПОЯВИ ПОМИЛОК У ПЕРЕКЛАДАХ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ
- 113 **Цой Тетяна**
ЕКОЛОГІЧНА ЕТИКА ЯК СУТНІСНА СКЛАДОВА ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ
- 116 **Власенко Ірина, Шарко Віталій**
СТАН ПОПИТУ ТА ПРОПОЗИЦІЇ НА РИНКУ РОСЛИННИХ ОЛІЙ УКРАЇНИ
- 120 **Юрчик Ірина**
ВЛИЯНИЕ ФАКТОРОВ НА УРОВЕНЬ ИНСТИТУЦИОНАЛЬНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ РЫНКА ТРУДА

Терешенко Лілія, Медведєва Світлана

ПРИЧИНИ ПОЯВИ ПОМИЛОК У ПЕРЕКЛАДАХ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Анотація

У статті зроблено спробу проаналізувати причини появи помилок у літературних перекладах з англійської мови на українську. Відстежено типи спотворення перекладу на кожному з трьох етапів роботи перекладача з іноземним текстом та згруповано на основі критерію об'єктивності/суб'єктивності їх існування. В статті також окреслено основне завдання перекладача, а саме – адекватне відтворення прагматичного потенціалу тексту, та подано роз'яснення щодо труднощів, які виникають на шляху його досягнення. Крім того, окреслено сучасні тенденції та завдання перекладацької діяльності. Однією з сучасних тенденцій у літературних колах є інтерес до маргінальних творів, створених національними меншинами. Така тенденція кидає своєрідний виклик перекладачу, який повинен постійно нарощувати свій власний потенціал, розширюючи та поглиблюючи межі своїх знань. Це є вкрай важливим, адже з-поміж низки всіх згаданих у роботі об'єктивних та суб'єктивних причин хибного перекладу на всіх етапах роботи перекладача з текстом, простежується однакова суб'єктивна причина – недостатність знань, низький рівень професіоналізму. Саме цю думку й підтверджує більшість з прикладів невдалих перекладів наведених у статті.

Ключові слова: *періоджерело; адекватний переклад; прагматичний потенціал тексту; зіткнення культурно-історичних систем; лексико-граматичне спотворення.*

Tereshchenko Liliia, Medvedieva Svitlana

CAUSES OF FAULTY TRANSLATIONS IN LITERATURE

Annotation

The article makes an attempt to analyse the reasons of faulty Ukrainian translations of English literary texts. The types of incorrect translation are defined at each of three stages of a translator's work with a foreign text, and they are grouped according to the criterion of their objective or subjective existence. The main task of a translator is also outlined in the article, namely, the adequate interpretation of the pragmatic potential of the text. There is an explanation of difficulties which appear on the way to its achievement. Except for that, modern tendencies and tasks of translating activities are outlined. Among other modern tendencies of literary circles there is an interest towards marginal fiction created by national minorities. Such a tendency is a challenge for the translator, who must constantly enlarge his knowledge by widening and deepening it. It is very important to do so as among all the objective and subjective reasons of faulty translation described in the article, there is always one subjective reason which can be seen at all three stages and it sounds like lack of knowledge and low level of professionalism. This idea is supported by the majority of the examples of unsuccessful translation given in the article.

Key words: *original source; adequate translation; pragmatic potential of the text; clash of cultural-historic systems; lexical-grammatical distortion.*

1. Постановка проблеми

Іншомовний переклад літературного твору – це зустріч двох світоглядів, двох систем світу і, в багатьох аспектах, саме від адекватності перекладу залежить той факт, чи стане ця зустріч справжнім діалогом чи зіткненням, наслідком якого є спотворення оригіналу. «Основна різниця між оригінальною і перекладацькою творчістю полягає в тому, що перед автором першотвору стоїть відображувана ним жива дійсність, чи сконструйований ним самим уявний світ, а перед перекладачем стоїть опосередкована художня дійсність у вигляді чужого твору, що перекладається. Разом з тим його регламентує завдання, поставлене йому живою дійсністю і рамками твору, який обмежує його своєю формою і змістом. Останній фактор особливо ускладнює завдання перекладача» [3, с. 261]. Крім того, сучасні тенденції популяризації маргінальних літератур, створюють нові виклики професіоналізму та майстерності перекладачів, з якими не завжди вдається впоратись відповідним чином. Ця робота має на меті з'ясування причин появи спотворених, не повною мірою адекватних перекладів з тим, щоб надалі прагнути до їх уникнення. Дане дослідження перегукується та знаходить своє підтвердження в більш ранніх працях Комісарова В.Н., Паршина А. та більш сучасних працях вчених різного рівня, серед яких Сидорук Г.І., Лановик З., Яковенко Я.М. [1, 2, 3, 4, 6].

2. Вклад основного матеріалу дослідження

За умов адекватного перекладу під час відтворення форми та змісту оригіналу, відбувається передача прагматичного потенціалу тексту. Досягнення основної мети перекладу – відтворення прагматичного потенціалу тексту – здійснюється або шляхом підбору еквіваленту чи аналогу, або за допомогою описового перекладу. За необхідності можливе використання й такого способу як контекстуальна заміна. «Перекладач повинен бути тією третьою стороною між іноземним автором та читачем, яка всіма можливими засобами намагається передати суть твору правдиво» [1, с. 49].

Відтворення прагматичного потенціалу художньої літератури створює найбільше труднощів. Серед особливостей художнього перекладу слід відзначити наступні: відсутність дослівного перекладу, переклад стійких виразів, гра слів та гумор, каламбур, відтворення стилю, культури, епохи. Саме ці особливості й становлять найбільші труднощі в процесі перекладу оригіналу на інші мови. Причини виникнення помилок,

яких припускаються перекладачі художніх творів, ми пропонуємо розділити на такі, що носять об'єктивний характер та такі, що носять суб'єктивний характер.

Як відомо, процес перекладу проходить у три етапи. **На першому етапі** завданням перекладача є якомога повніше зрозуміти суть першоджерела. І тут на заваді можуть стати такі суб'єктивні моменти, як вік, соціальне становище, відсутність відповідних фонових знань у перекладача.

Наступний етап процесу перекладу має на меті створення умов для забезпечення розуміння першоджерела іншомовним читачем – підбір способу передачі суті першоджерела. На цьому етапі спрацьовують як причини особистого характеру, а саме, недостатній професійний рівень підготовки перекладача, так і причини об'єктивного характеру. Справа в тому, що іноді перекладач навмисне спотворює зміст тексту-оригіналу з огляду на політичні, економічні чи релігійні особливості історичного періоду, в якому перекладач живе та працює.

Третій етап полягає у безпосередній передачі суті першоджерела. Причиною недостатньої адекватності перекладу можуть стати такі об'єктивні фактори, як «своєрідність відносин між мовою, мисленням та реальністю, яка описується» [2, с. 55], а також зіткнення різних культурно-історичних систем, у випадку, коли автор та перекладач твору належать до різних епох та є носіями різних систем цінностей.

Спробуємо наразі здійснити спробу проілюструвати причини виникнення перекладацьких помилок прикладами з художнього твору Честертон Г. К. «Таємниця патера Брауна» (The Secret of Father Brown by Gilber Keith Chesterton) [5]. Книга містить паралельний переклад українською мовою, який подається тут відразу ж після уривку з оригінального твору

Приклад 1 “But why among the stars should there be one star i may not see? The sun is not my master, and I will open my eyes and stare at him whenever i choose.”

“Your eyes,” said Flambeau, with a foreign bow, “will dazzle the sun.” He took pleasure in complementing this strange stiff beauty, partly because it threw her a little off her balance [5, с. 264].

Я дивлюся на зорі, буду дивитися і на цю. Сонце мені не господар, хочу – й дивлюся!

- Ваші очі засліпить сонце, - зауважив Фламбо, кланяючись з іноземною чемністю. Йому подобалось казати компліменти цій дивній, колючій красуні, частково тому, що вона трохи губилася [5, с. 265].

З контексту стає зрозуміло, що чоловік говорить комплімент жінці, проте під час перекладу було помилково вжито різні граматичні конструкції, що призвело до перекручування суті сказаного: комплімент перетворився на грубість.

Приклад 2 You are The Twelve True Fishers, and there are all your silver fish. But He has made me a fisher of men [5, с. 48].

Ви «Дванадцять справжніх рибалок», і ось ваші срібні рибки. Бачите, ви все ж виловили їх. А я – ловець людей. [5, с. 47].

У тексті-оригіналі міститься біблійне посилання, яке було спотворене на лексичному рівні.

Приклад 3 “Do you believe in doom?” asked the restless Prince Saradine suddenly. “No,” answered his guest. “I believe in Doomsday” [5, с. 102].

- Ви вірите в долю? – раптом спитав його принц Сарадайн.

- Ні, - відповів його гість. – Я вірю в Суд Господній [5, с.103].

У третьому прикладі спостерігається ще одна лексична помилка: хибний переклад англійського слова *doom*, в результаті чого було утрачено прагматичний зміст уривку, який в оригіналі містить натяки на покарання. Вірно було б перекласти: «Ви вірите, що хтось може бути приречений? Ні, але я вірю у Судний День».

Приклад 4 “What the devil are you doing?” he blurted out, “telling every Tom, Dick and Harry – at least you ought to wait for the police [5, с.232].

- Що ви в дідька? – закричав він. – Скажіть кожному Тому, Дікові та Гаррі, що треба зачекати поліцію [5, с. 231]!

Ще один приклад спотворення цього разу загальновідомого англійського фразеологізму *every Tom, Dick and Harry*, який використовується на позначення будь-якої пересічної людини і у цьому прикладі мав би перекладатися як «розкажете всім направо і наліво».

Крім стійких виразів, плідний матеріал для вивчення складають також гра слів та каламбури, використовувани в художній літературі. Зокрема, цікавий випадок перекладу згадується в роботі Яковенко Я.М. «Особливості перекладу каламбурів у художній літературі для дітей» [6, с. 584], який, на думку автора, не відповідає життєвому досвіду читачів цієї книги.

Pooh said: “I think we ought to say thank you to them.” “That’s an excellent idea. Shall we go now? There’s No Time Like the Present.” Pooh wrinkled his brow. “But we don’t have a present, do we? I wonder what the bees would like”. В перекладі це прозвучало як: «Пух зауважив: - Думаю, нам слід їм подякувати. - Це чудова ідея. Ходімо просто зараз? Час – це гроші. Пух насунив брови. - Але ж у нас немає грошей... Цікаво, а що можна принести бджолам?» [7, с. 85]. Це насправді цікавий випадок для філологічних досліджень у сфері перекладу і ми згодні з тим, що не слід було проводити для дітей паралелі з часом та грошима, а все ж таки спробувати перекласти каламбур зберігши поняття подарунок, яке є близьким і зрозумілим дітям.

3. Висновки

З огляду на досліджений теоретичний та проаналізований практичний матеріал статті, дійдемо висновку, що робота перекладача є вкрай відповідальною і потребує значного самовдосконалення. Адже помилки у перекладах творів можуть перешкоджати правильному розумінню тексту читачем шляхом спотворення

прагматичного потенціалу тексту. Такі помилки можуть мати як об'єктивний так і суб'єктивний характер, проте найтиповішою серед них є низький рівень професіоналізму перекладача, що знаходить своє відображення у хибній інтерпретації оригіналу як на лексичному, так і на граматичному рівнях.

Список використаних джерел літератури

- [1] Вступ до перекладознавства: навчальний посібник (англійською мовою) / Г. І. Сидорук – К.: НУБіП України, 2016. – 320 с.
- [2] Комиссаров В. Н. Теория перевода (лингвистические аспекты): Учеб. для ин-тов и фак. иностр. яз. / В. Н. Комиссаров – М.: Высш. шк., 1990. – 253 с.
- [3] Лановик З. Художній переклад як проблема компаративістики / З. Лановик // Літературознавча компаративістика. Навчальний посібник / Ред. Р. Т. Гром'як, упоряд.: Р. Т. Гром'як, І. В. Папуша. — Тернопіль: Редакційно-видавничий відділ ТДПУ, 2002. — С. 251 – 267: http://shron1.chtyvo.org.ua/Papusha_Ihor/Literaturoznavcha_komparatyvistyka.pdf#page=251
- [4] Паршин А. Теория и практика перевода / А. Паршин – М., 1985. – 310 с
- [5] Честертон Г. К. Таємниця патера Брауна = The Secret of Father Brown / Gilber Keith Chesterton; пер. з англ. Є. М. Тарнавського. – Харків: Фоліо, 2017. – 347 с.
- [6] Яковенко Я. М. Особливості перекладу каламбурів у художній літературі для дітей / Я. М. Яковенко – С. 579 – 591: http://philology.knu.ua/files/library/movni_i_konceptualni/47-2/65.pdf
- [7] Benedictus D. Return to the Hundred-Acre Wood: <http://www.goreads.me/return-hundred-acre-wood>

References

- [1] *Vstup do perekladovnavstva: navchal'nyi posibnyk (anglijs'koju movoju)* (Introduction to translation studies) / G. I. Sydoruk – K.: NUBiP Ukrainu, 2016. – 320 p.
- [2] *Komissarov V. N. Teorija perevoda (lingvisticheskiye aspektu)* (The theory of translation): Uchebnik dlja institutov i fakul'tetov inostrannuch jazikov / V. N. Komissarov – M.: Vyssh.shk., 1990. – 253 p.
- [3] *lanovyk Z. Hudozhnij pereklad jak problema komparatyvistyky* (Literary translation as the problem of comparative studies) / Z. Lanovyk // *literaturoznavcha Komparatyvistyka. Navchal'nyj posibnyk* / Red. R. T. Gromjak, uporjad.: R. T. Gromjak, I. V. Papusha. – Ternopil': Redaktsijno-vydavnychij viddil TDPU, 2002. – P. 251 – 267:
- [4] http://shron1.chtyvo.org.ua/Papusha_Ihor/Literaturoznavcha_komparatyvistyka.pdf#page=251
- [5] *Parshyn A. Teorija i praktika perevoda* (Theory and practice of translation) / A/ Parshyn – M., 1985. – 310 p.
- [6] Chesterton Gilber Keith. The Secret of Father Brown / Gilber Keith Chesterton. – Kharkiv: Pholio, 2017. – 347 p.
- [7] *Jakovenko Ja. M. Osoblyvosti perekladu kalamburivu hudozhnij literature dl'a ditej* (Peculiarities of pun translation in children`s literature) / Ja. M. Jakovenko – P. 579 – 591: http://philology.knu.ua/files/library/movni_i_konceptualni/47-2/65.pdf
- [8] Benedictus D. Return to the Hundred-Acre Wood: <http://www.goreads.me/return-hundred-acre-wood>

Tereshchenko Liliia – assistant professor of the Department of Foreign Philology and Translation, Vinnytsia Institute of Trade and Economics of Kyiv National University of Trade and Economics, 87, Soborna St., Vinnytsia, Ukraine, 21000. **e-mail:** tereshchenko_l@yahoo.com. **Where and when she graduated:** Vinnytsia State Pedagogical University, 2004. **Professional orientation or specialization:** linguistics, conceptual analysis, innovative methods of education. **The most relevant publication outputs:** 1. Tereshchenko L. Ya. Nominatsiya subyektiv nepravdyvoho movlenniya anglijskoyu ta ukrainskoyu movamy: zistavnyi aspekt (Nominations of subjects of false utterances in English and Ukrainian: comparative aspect) // *Lingvistyka XXI stolittia: novi doslidzhennia i perspektyvy*. – 2016. – P. 129-136. 2. L. Tereshchenko English as Modern Lingua Franca // *Aktualni problemy filologii ta metodyky vykladannia inozemnykh mov u suchasnomu multylingvalnomu prostori*. – 2016. – P. 160-163.

Medvedieva Svitlana – assistant teacher of the Department of Foreign Philology and Translation, Vinnytsia Institute of Trade and Economics of Kyiv National University of Trade and Economics, 87, Soborna St., Vinnytsia, Ukraine, 21000. **e-mail:** andrejevalana@gmail.com. **Where and when she graduated:** Vinnytsia State Pedagogical University, 2004. **Professional orientation or specialization:** linguistics, pragmatics. **The most relevant publication outputs:** 1. Medvedieva S. Kul'turnyj transfer u anglomovnomu sotsiopolitychnomu diskursi (Cultural Transfer in English sociopolitical discourse). // *Naukovi zapysky VDPU*. – Vinnytsia, 2016. 2. Medvedieva S. Pojednannja vizual'nogo i verbal'nogo typiv tekstu u strukturi sotsiopolitychnogo diskursu (Interrelations between visual and verbal types of text in SPD // *Inozemni movy u vyshchomu navchal'nomy zakladi*. – Vinnytsia, 2016. 3. Medvedieva S., Tereshchenko L. Manipulatsija u sotsial'nyh merezhah (Manipulation in social media: communicative approach) // *Aktualni problemy filologiji ta perekladovnavstva*. – Khmel'nytskyj, 2019.